

de Moedertaal van onzen Heere Jesus
Christus en Zijne Apostelen.

Dat de moedertaal van onzen Heere en Zijne apostelen de „Hebreeuwsche“ was, daarover heeft bij de oudste kerkleeraars nooit twijfel bestaan, „de Hebreeuwsche taal“ in dien zin, in welken ook in het Nieuwe Testament van de Hebreeuwsche taal gesproken wordt ¹⁾, zonder onderscheid te maken tusschen het verschil, dat uiteraard bestaan moest tusschen de landstaal van Palestina ten tijde van den Heere Jesus en tusschen de taal, in welke de boeken van het Oude Testament voor het grootste gedeelte geschreven zijn. Voor het grootste gedeelte, want reeds in het Oude Testament vinden wij naast de eigenlijke Hebreeuwsche taal een ander dialect, t. w. in een gedeelte van het boek van den profeet Daniël, van het boek Ezra, in een vers bij den profeet Jeremia, in twee woorden zelfs in Genesis ²⁾, een dialect, dat immers te zeer afwijkt van de taal der overige gedeelten, om het met deze zonder meer onder één naam te samen te vatten en dat ook in het Oude Testament zelf met een bijzonderen naam uitdrukkelijk aangeduid wordt, met den naam der Arameesche taal. ³⁾

Hieronymus geeft dan ook, waar hij van het evangelium secundum Hebraeos spreekt, een nader kenmerk der taal, in welke dit verloren geraakte, maar desniettemin in de wetenschap der Inleiding tot het Nieuwe Testament nog veelszins rondwarende geschrift, geschreven was, en daarmede ook een kenmerk dier taal, die ten tijde des Heeren in Palestina gesproken werd. Hij noemt die taal „Chaldeeuwsche en Syrische taal“. ⁴⁾

Daarmede komt ook overeen, wat wij aangaande de apocryphe

¹⁾ Luc. 23 : 38. Act. 21 : 40; 22 : 2; 26 : 14. Joh. 5 : 2; 19 : 13, 17, 19. Openb. 9 : 11; 16 : 16.

²⁾ Daniël 2 : 4—7 : 28; Ezra 4 : 8—6 : 18; 7 : 12—26. Jer. 10 : 11. Gen. 31 : 47.

³⁾ Men vergelijke Jes. 36 : 11 (2 Reg. 18 : 26.) Dan. 2 : 4; Ezra 4 : 7.

⁴⁾ Sermo Chaldaeus Syrusque. Hieronymus Adv. Pelag. III. 1. Maar men vergelijke Gesenius in de Encyclopaedie von Ersch und Gruber I. XVI. 110. In zijn comm. ad Matth. 12 : 13 zegt Hieronymus desniettemin, dat hij het evangelium secundum Hebraeos vertaald heeft uit de „Hebreeuwsche“